

GENERATOR

DOKUMENTACJA ANALITYCZNA

Wersja: 0.6

Data modyfikacji: 27 września 2007 Autorzy: A.Bąk and M.Kulbacki

Spis treści

1	Mo	del aplikacji Generator'a	1
	1.1	Konfiguracja aplikacji	2
		1.1.1 Tworzenie wybranych parametrów	3
2	Ava	ar'y	3
	2.1	Powiązania Avatar'ów z modelami w API Cal3D	4
	2.2	Tworzenie avatarów	4
	2.3	Przechowywanie ruchów (animacji) dla Avatarów	5
3	Mo	duł UpdateManager	5
	3.1	Odświeżanie obiektów	5
	3.2	Rozsyłanie wiadomości	6
4	Ste	rowanie ruchem – TimeLine'y	7
	4.1	Struktura TimeLine'a oraz relacje pomiędzy jego składowymi elementami .	8
	4.2	Struktura obiektów TimeLineMotion	9
5	Org	anizacja obiektow graficznych	10
	5.1	Motywacja	10
	5.2	Wizualizacja	10
		5.2.1 ft::SceneObject	11
		5.2.2 ft::MenuItem	11
		5.2.3 ft::Line	12
		5.2.4 ft::TraceLine	12
		5.2.5 ft:Avatar	13
		5.2.6 ft::TextureManager	14
		5.2.7 ft::MenuManager	14
		5.2.8 ft::VisualizationManager	14
		5.2.9 ft::OGLContext	14
		5.2.10 ft::Camera	14
	5.3	ft::CameraManager	14
	5.4	CameraConfiguration	15
	5.5	Renderowanie Sprzętowe	16

1 Model aplikacji Generator'a

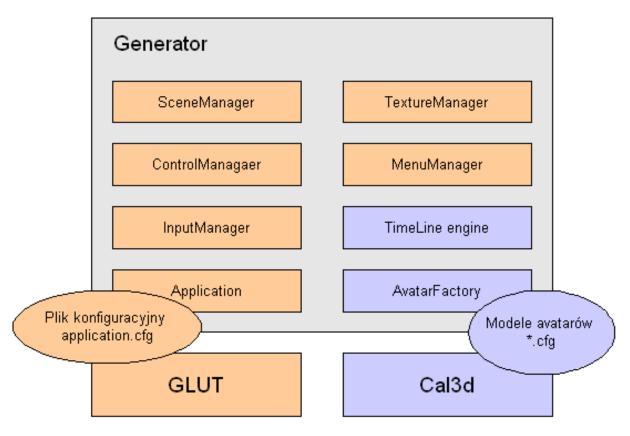
Aplikacja Generator'a bazuje na dwóch głównych bibliotekach:

- GLUT używana do zarządzania aplikacją okienkową oraz podstawowych operacji graficznych
- Cal3d używana do reprezentacji modeli avatarów oraz zarządzanie animacjami dla nich

Do szybkiego ustawiania parametrów aplikacji oraz jej składowych modułów służy plik /data/application.cfg. Modele avatarów oraz animacje dla nich opisane są w standardowym formacie modeli Cal3d (pliki xsf/xaf/xmf/xrf lub csf/caf/cmf/crf opisane

skryptami *.cfg).

Ogólna ilustracja struktury aplikacji Generator'a została przedstawiona na rysunku 1.

Rysunek 1: Struktura aplikacji Generator'a

1.1 Konfiguracja aplikacji

Konfiguracja aplikacji znajduje się w pliku tekstowym /data/application.cfg. Format zapisu jest bardzo prosty i wyróżnia dwie podstawowe instrukcje:

- 1. **komentarz** umieszczony jest w linii zaczynającej się znakiem#.
- 2. **definicja parametru** linia składająca się z trzech jednostek leksykalnych:
 - (a) identyfikatora parametru (l-wartości)
 - (b) operatora przypisania (=)
 - (c) wartości lub zbioru wartości (r-wartości)

Definicje parametrów pogrupowane są w sekcjach. Każda sekcja rozpoczyna się nagłówkiem w formie komentarza. Definicja parametru może przyjmować dwie formy:

- 1. $identyfikator\ parametru = wartość$
- 2. $identyfikator\ parametru = (wartość1,\ wartość2,\ \ldots,\ wartość-n)$

1.1.1 Tworzenie wybranych parametrów

Tworzenie menu Menu jest strukturą drzewiastą omówioną dokładnie w rozdziale dotyczącym typu ft:MenuManager. Menu buduje się w dwóch krokach, które można cyklicznie powtarać:

- 1. zdefiniowanie menu głównego z listą parametrów : $identyfikator_menu = (lista\ identyfikatorów\ parametrów\ menu\ oddzielonych\ przecinkami)$
- 2. zdefiniowanie każdego prametru menu głównego w postaci: identyfikator_parametru menu = (etykieta informacyjna, nazwa tekstury)

Tworzenie definicji konfiguracji kamer Definicja konfiguracji kamer jest dwuetapowa. W pierwszym kroku tworzy się listę definicji w formacie: *identyfikator* = (lista identyfikatorów konfiguracji kamer oddzielona przecinkami). W drugim kroku dla każdego identyfikatora konfiguracji kamery przypisuje się następujące parametry:

- 1. Hot_key klawisz, który uruchamia daną konfigurację kamery. Dostępne wartości: ft_F1 , ft_F2 , ft_F3 , ft_F4 , ft_F5 , ft_F6 , ft_F7 , ft_F8 , ft_F9 , ft_F10 , ft_F11 , ft_F12 , ft_KEY_LEFT , ft_KEY_UP , ft_KEY_RIGHT , ft_KEY_DOWN , $ft_KEY_PAGE_UP$, $ft_KEY_PAGE_DOWN$, ft_KEY_HOME , ft_KEY_END , ft_KEY_INSERT .
- 2. Typ kamery zdefiniowany w systemie typ kamery. Dostępne wartości: $ft_ActiveAvatarCamera, ft_MainCamera.$
- 3. Tryb pracy kamery można go wybrać z listy czterech dostępnych trybów pracy. Dostępne wartości: ft_StaticCamera, ft_ThirdPersonCamera, ft_FlyCamera, ft_OrbitCamera.
- 4. Lokalizacja orientacja kamery względem punktu, na który kamera "patrzy". Dostępne wartości: ft_FrontLeft, ft_FrontCenter, ft_FrontRight, ft_Left, ft_Center, ft_Right, ft_BackLeft, ft_BackCenter, ft_BackRight, ft_TopFrontLeft, ft_TopFrontCenter, ft_TopFrontRight, ft_TopLeft, ft_TopCenter, ft_TopRight, ft_TopBackLeft, ft_TopBackCenter, ft_TopBackRight, ft_BottomFrontLeft, ft_BottomFrontCenter, ft_BottomFrontRight, ft_BottomLeft, ft_BottomCenter, ft_BottomBackLeft, ft_BottomBackCenter, ft_BottomBackRight, ft_AutoLocation.

2 Avatar'y

Podstawową klasą reprezentującą animowaną postać jest Avatar. Można go dodawać do sceny oraz wykonywać na nim animacje. Obiekty typu Avatar bazują na modelach postaci z API Cal3d i można je traktować jako odpowiedniki takich modeli z rozszerzona funkcjonalnością na potrzeby Generatora.

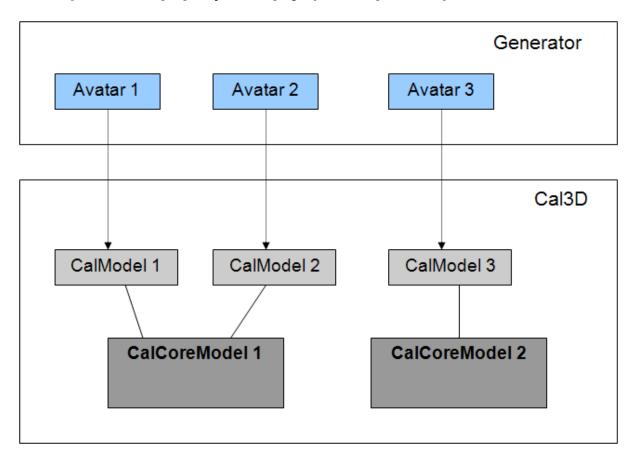
2.1 Powiązania Avatar'ów z modelami w API Cal3D

Podstawowym bytem reprezentującym animowaną postać w API Cal3Dd jest obiekt Cal-Model. Obiekt CalModel może być utworzony na podstawie odpowiedniego typu. Definicją takiego typu w Cal3d jest obiekt CalCoreModel.

Różnica pomiędzy CalCoreModelem i CalModelem jest taka, ze CalCoreModel zawiera definicje mesh'y, animacji, materiałów oraz szkieletu postaci. CalModel jest natomiast specyficzna instancją CalCoreModelu i można go ustawiać na scenie oraz wykonywać na nim animacje. Dla każdego takiego typu może istnieć dowolna ilość obiektów klasy CalModel.

Dla każdego utworzonego obiektu klasy Avatar utworzony zostaje osobny obiekt klasy CalModel w enginie Cal3d. Ponadto obiekt Avatar zawiera referencję do odpowiedniego obiektu CalCoreModel, na którego podstawie został utworzony jego CalModel. Dzięki temu z poziomu Avatar'a można odwoływać się do definicji postaci.

Na rysunku 2 znajduje się ilustracja przykładowej struktury modeli.

Rysunek 2: Ilustracja przykładowej struktury modeli opartych na Cal3D

2.2 Tworzenie avatarów

Aby utworzyć obiekt Avatar należy wcześniej utworzyć dla niego odpowiedni obiekt Cal-Model w Cal3d oraz użyć do tego odpowiedniego typu, czyli obiektu CalCoreModel. Obiekt CalCoreModel tworzony jest na podstawie pliku konfiguracyjnego w formacie

Cal3d (.cfg). Nalezy przy tym pamiętać, że ten dany typ reprezentowany przez obiekt Cal-CoreModel wystarczy utworzyć (wczytać z pliku .cfg) tylko jeden raz. Następnie można go używać do tworzenia dowolnej ilości obiektów klasy CalModel.

Po utworzeniu danego obiektu CalCoreModel na podstawie pliku .cfg należy dla niego zainicjować materiały. Z kolei po utworzeniu obiektu CalModel należy odpowiednio zainicjować meshe na podstawie CalCoreModelu. Powyższe operacje należy wykonać w odpowiedniej kolejności.

Aby uprościć tworzenie obiektu Avatar oraz jego relacji z modelami Cal3d została utworzona klasa AvatarFactory. Wystarczy wywołać metodę AvatarFactory.CreateAvatar() oraz zadać nazwę dla CalCoreModel'u (która odpowiada nazwie pliku .cfg) oraz dowolną nazwę dla Avatar. Cała operacja tworzenia Avatara odbywa się wewnątrz tej metody.

Dodatkowo klasa AvatarFactory zapewnia zarządzanie CalCoreModel'ami, tak aby każdy osobny typ nie został utworzony więcej niż jeden raz, nawet gdy odwołamy się do niego wiele razy

2.3 Przechowywanie ruchów (animacji) dla Avatarów

Animacje dla avatarów są reprezentowane przez obiekty klasy *Motion*. Są one kolekcjonowane w klasie *MovableAvatar*, która jest pochodną klasy *Avatar*. Jeden obiekt klasy *Motion* powiązany jest z dokładnie jednym obiektem klasy *CalCoreAnimation* w enginie Cal3d. Animacja CalCoreAnimation jest w Cal3d składową CalCoreModel'u i jest wykonywana przez odpowiednie CalModel'e.

Ilustracja struktury powiązań dotyczących animacji znajduje sie na rysunku 3.

3 Moduł UpdateManager

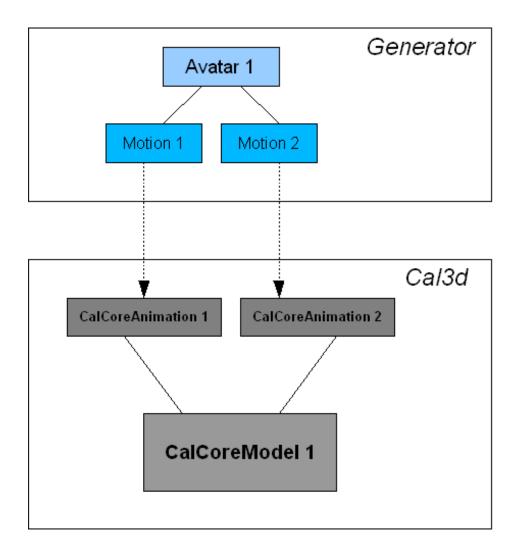
Moduł UpdateManager jest jednym z bazowych modułów Generatora. Do jego głównych zadań należy odświeżanie obiektów w każdej klatce symulacji (frame) oraz rozsyłanie wiadomości do zainteresowanych obiektów.

Główną klasą modułu jest UpdateManager, która posiada tylko jedną instancję (Singleton).

Aby obiekty mogły być odświeżanie przez *UpdateManagera* lub odbierać wiadomości muszą być pochodnymi klasy *UpdateObject* oraz być zarejestrowanie w UpdateManager'ze.

3.1 Odświeżanie obiektów

Aby dany obiekt mógł reagować na odświeżenie w każdej klatce animacji powinien pokryć metodę OnUpdate ($float\ elapsedTime$) z klasy bazowej UpdateObject. Parametr elapsedTime określa ile czasu minęło od poprzedniego odświeżenia. UpdateManager będzie wywoływał metodę OnUpdate na wszystkich zarejestrowanych obiektach zgodnie z parametrami określonymi dla aktualnej symulacji (klasa ft::Simulation). Klasa ft::Simulation odczytuje czas przy pomocy metody getTick(). W zależności od potrzeby można pobierać czas z dokładnością do mili albo mikrosekund.

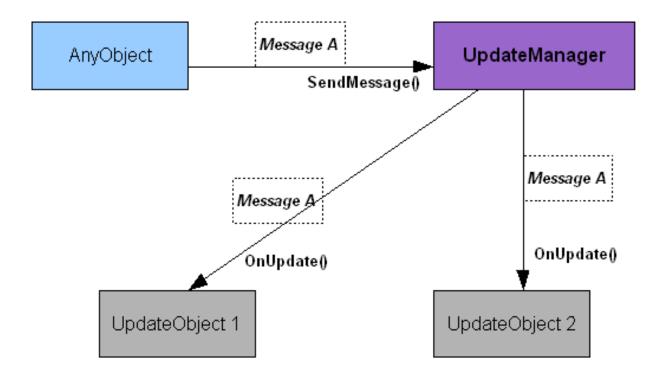
Rysunek 3: Powiązania struktur dotyczących animacji w Cal3D i Generatorze

3.2 Rozsyłanie wiadomości

UpdateManager rozsyła wiadomości do zarejestrowanych obiektów za pomocą obiektów klasy ft::Message. Wywołuje w tym celu na obiektach funkcje OnMessage(Message* msg), która jest zdefiniowana w klasie UpdateObject. Aby obiekt mógł zareagować na wiadomość powinien on pokryć metodę OnMessage i zaimplementować w niej rozpoznanie typu wiadomości oraz odpowiednie akcje.

Każdy obiekt w systemie może wysłać wiadomość przez UpdateManager'a używając metody SendMessage(Message* msg, bool deleteAfterSent). Jako parametr msg należy podstawić właściwy obiekt typu Message, natomiast deleteAfterSend określa czy UpdateManager ma zwolnić pamięć dla obiektu msg po rozesłaniu go do zarejestrowanych obiektów.

Ilustracja przepływu sterowania podczas rozsyłania wiadomości znajduje się na rysunku 4.

Rysunek 4: Przesyłanie wiadomości między obiektami implementującymi interfejs wiadomości UpdateManagera

4 Sterowanie ruchem – TimeLine'y

Idea sterowania ruchem bazuje na pojęciu TimeLine'ow. TimeLine można traktować jako ścieżkę animacji, którą avatar ma za zadanie wykonać. TimeLine reprezentowany jest przez obiekty typu ft::TimeLine.

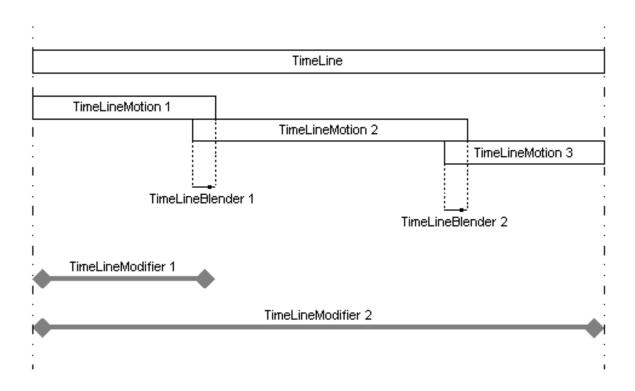
Zadany do wykonania TimeLine jest wypełniony obiektami typu ft::TimeLineMotion. Obiekty typu TimeLineMotion mają wskazania na animacje, które są wykonywane przez avatar'a w trakcie wykonywania danego TimeLineMotion'a na ścieżce animacji.

Pomiędzy kolejnymi obiektami TimeLineMotion mogą być zdefiniowane reguły łączenia. Reguły łączenia są reprezentowane przez obiekty typu ft::TimeLineBlender.

Podczas wykonywania TimeLineMotion'a, ruch avatara może być modyfikowany w dowolny sposób przez jeden lub kilka modyfikatorów ruchu. Każdy modyfikator jest opisany w obiekcie typu ft::TimeLineModifier.

Rozpoczęcie wykonywania TimeLine'a rozpoczyna się w momencie wykonania na nim metody Start(). Wykonanie TimeLine'a polega na wykonaniu po kolei wszystkich jego składowych TimeLineMotion'ow.

Obiekty typu TimeLine są pochodnymi klasy TimeLineMotion, co oznacza ze całe TimeLine'y mogą być użyte jako składowe innych TimeLine'ów, co zapewnia dużą elastyczność w definiowaniu i sterowaniu ruchem.

Rysunek 5: Przepływ informacji w obrębie zdefiniowanego timeline-a

4.1 Struktura TimeLine'a oraz relacje pomiędzy jego składowymi elementami

Schemat przykładowego TimeLine'a znajduje się na rysunku 5.Ilustruje on TimeLine-a składającego się z trzech obiektów składowych: $TimeLineMotion_1$, $TimeLineMotion_2$ oraz $TimeLineMotion_3$. Pomiędzy wszystkimi składowymi obiektami zdefiniowane są reguły łączenia: $TimeLineBlender_1$ oraz $TimeLineBlender_2$. Poza tym zdefiniowane są dwa modyfikatory: $TimeLineMotdifier_1$ (który modyfikuje ruch postaci jedynie w czasie wykonywania $TimeLineMotion_1$) oraz $TimeLineModifier_2$ (który modyfikuje ruch podczas wykonywania całego TimeLine'a).

Wykonywanie TimeLine'a z przykładu polega na sekwencyjnym wykonaniu kolejno trzech zdefiniowanych TimeLineMotion'ów.

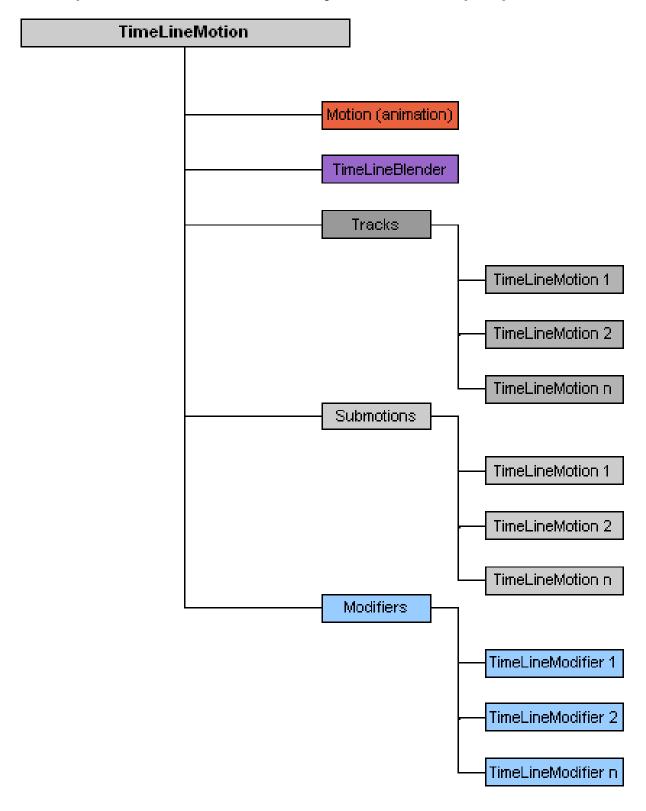
Reguły łączenia definiuje się dla konkretnego obiektu TimeLineMotion i zostaje on zastosowany pomiędzy tym obiektem a jego następnikiem (jeśli następnik występuje).

Modyfikatory również definiuje się dla obiektów typu TimeLineMotion. W powyższym przykładzie *TimeLineMotdifier_1* jest zdefiniowany dla *TimeLineMotion_1*, natomiast *TimeLineMotdifier_2* dla *TimeLine* (takie powiązanie jest możliwe, ponieważ TimeLine jest specyficzną odmianą TimeLineMotion'a).

Każdy TimeLineMotion może być zaznaczony jako obiekt cykliczny, co powoduje, że będzie on wykonywany w pętli, dopóki nie zostanie jawnie przerwany. Dopiero po jego przerwaniu zacznie być wykonywany jego następnik. Istnieje również możliwość zdefiniowania liczby cyklów, po których wykonaniu ruch cykliczny zostanie przerwany automatycznie.

4.2 Struktura obiektów TimeLineMotion

Elementy składowe obiektu TimeLineMotion przedstawione zostały na rysunku 6. W skład

Rysunek 6: Elementy składowe typu ft::TimeLineMotion

obiektu ft::TimeLineMotion wchodza następujące elementy składowe:

- a) *Motion (animacja)* referencja do animacji, która ma być wykonana przez avatara w czasie wykonywania danego TimeLineMotion'a. Referencja do animacji może być pusta. W tym przypadku dany TimeLineMotion sam w sobie nie powoduje żadnego ruchu avatar'a, natomiast mogą go powodować jego elementy składowe z *tracks* i *submotions*.
- b) *TimeLineBlender* definicja łączenia danego TimeLineMotion'a z jego następnikiem. W najprostszym przypadku deiniuje on na ile przed końcem wykonyania animacji aktualnego TimeLineMotion'a ma być wystartowana animacja z następnego TimeLineMotion'a. Sama operacja *blendowania* realizowana jest automatycznie przez engine Cal3d.
- c) Tracks może zawierać dodatkowe ścieżki ruchów, które będą wykonywane równolegle do TimeLineMotion'a. Każda ścieżka ma postać obiektu TimeLineMotion. Ścieżki mogą być wykorzystane do realizacji ruchów dla poszczególnych partii ciała avatar'a. Zbiór ścieżek może być pusty wtedy nie ma żadnego wpływu na ruch avatar'a.
- d) Submotions może zawierać sekwencje obiektów typu TimeLineMotion, które są wykonywane podczas wykonywania danego TimeLineMotion'a (równocześnie z wykonywaniem jego animacji). Zbiór submotions jest wykorzystywany do podziału danego TimeLineMotion'a na "krótsze" obiekty typu TimeLineMotion. Zbiór ten może być pusty wtedy nie ma żadnego wpływu na ruch avatar'a.
- e) *Modifiers* zawiera zbiór modyfikatorów, które są wykonywane w czasie wykonywania danego TimeLineMotion'a (od początku jego wykonywania do zakończenia wykonywania). Każdy modyfikator może być podzielony dodatkowo na sekwencje "krótszych" modyfikatorów na tej samej zasadzie, zgodnie z którą można podzielić obiekt TimeLine-Motion na zbiór submotions. Zbiór *modifiers* może być pusty wtedy nie ma żadnego wpływu na ruch avatar'a.

5 Organizacja obiektow graficznych

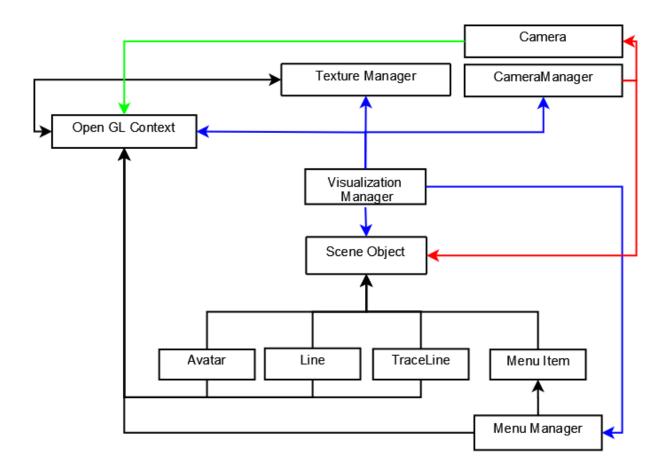
5.1 Motywacja

Wizualizacja nie jest głównym celem całego systemu, i przez to nie jest wykonana w sposób kompleksowy i całkowicie uniwersalny. Jednakże mechanizmy do wizualizacji elementów systemu bazują na pewnych założeniach pozwalających zaimplementować je łatwo w innych systemach wizualizacji (np. OSG) lub przy pomocy dowolnego API (np. DirectX). Założono niezależność od standardów korporacyjnych (MS) i wybrano OpenGL API. Aby zminimalizować wpływ strumienia graficznego na całkowitą wydajność systemu, przerzucono część operacji graficznych na procesor akceleratora graficznego przez użycie sprzetowego wspomagania (vertex shader).

5.2 Wizualizacja

Wizualizacja obiektów stanowi niezależny mechanizm generatora i poprzez ściśle określone reguły i interfejsy działa w sposób niezależny od reszty implementacji. Generalną ideę relacji pomiędzy podstawowymi obiektami wizualizacji w systemie przedstawiono na rysunku 7.

Zasady renderowania obiektów graficznych w systemie:

Rysunek 7: Wzajemne relacje współpracy obiektów wizualizacji

- 1. 1.Każdy obiekt który ma być włączony do potoku renderującego musi implementować interfejs (pokrywa metodę *Render*) obiektu *ft::SceneObject*.
- 2. 2. Każdy obiekt, który ma być włączony do potoku renderującego jest musi być zarejestrowany przez obiekt ft::VisualizationManager przy pomocy metody ft::VisualizationManager::AddObject
- 3. 3.Obiekt ft::VisualizationManager wywołuje cyklicznie metodę ft::VisualizationManager::OnRender, zsynchronizowaną z mechanizmem GLUT, i przetwarza wszystkie zarejestrowane obiekty wywołując metodę Render każdego z nich.

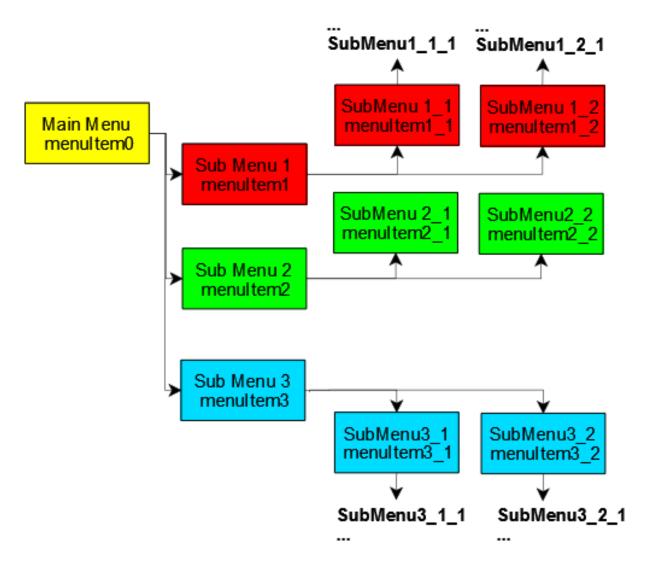
5.2.1 ft::SceneObject

Podstawowy obiekt graficzny. Realizuje bazowy interfejs obiektu sceny (kolor, położenie, nazwa obiektu, aktywność) i udostępnia interfejs renderowania obiektu - metoda *Render* oraz *RenderShadow*.

5.2.2 ft::MenuItem

Podstawowy element menu graficznego, korzysta z bazowych własności typu ft::SceneObject Jego kształt i właściwości mogą być dostosowane do specyficznych wyma-

gań poprzez własną implementację metody *Render*. MenuItem implementuje najprostszą postać wzorca composite dzięki czemu może funkcjonować jako struktura drzewiasta co pokazano na rysunku 8.

Rysunek 8: Przykładowa implementacja wielopoziomowego menu przy pomocy obiektu $\mathit{ft}::MenuItem$

5.2.3 ft::Line

Pozwala realizować różne warianty linii lub strzałkę w trzech wymiarach. Obiekt można definiować zadając mu początek, koniec, długość, orientację i kolor. Główną motywacją było zastosowanie go w charakterze markera. W obszarze renderowania implementuje własną metodę *Render*.

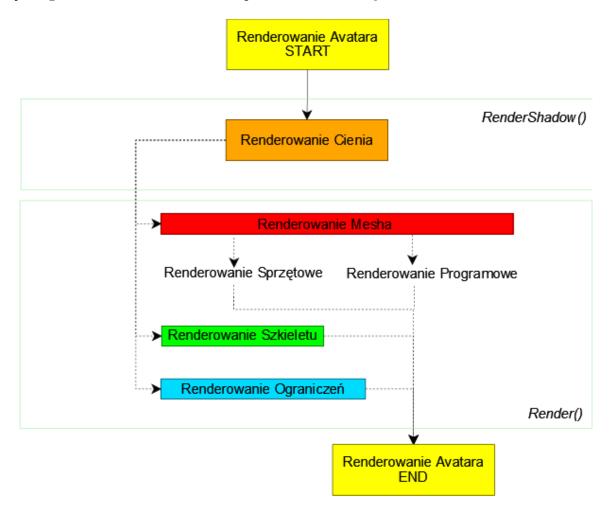
5.2.4 ft::TraceLine

Pozwala realizować linię wielosegmentową połączoną markerami w trzech wymiarach poprzez zadawanie punktu w przestrzeni metodą ft::TraceLine::AddPoint. Obiekt może wy-

świetlać i ukrywać markery, ustawiać kolor każdego segmentu. Doskonale nadaje się do wizualizacji miejsc, w których trzeba śledzić położenie przesuwającego się obiektu. W obszarze renderowania implementuje własną metodę *Render*.

5.2.5 ft:Avatar

W kontekście wizualizacji jest to obiekt graficzny z najbardziej rozbudowaną strukturą renderowania. Obiekt ft::Avatar posiada trzy możliwości renderowania: renderowanie szkieletu, renderowanie ograniczeń każdej kości lub renderowanie siatki modelu (mesha). Dodatkowo ze względu na złożoność siatki modelu wprowadzono możliwość sprzętowego renderowania siatki modelu przy użyciu vertex shadera. Po wyborze metody renderowania Avatara dochodzi jeszcze renderowanie cienia obiektu, które jest realizowane przed renderowaniem całego obiektu przez metodę RenderShadow jako element globalnej metody renderowania cienia (np. przez ft::VisualizationManager). Przepływ potoku renderującego związanego z renderowaniem avatara przedstawiono na rysunku 9

Rysunek 9: Potok renderowania dla typu ft::Avatar. Linie przerywane oznaczają ścieżki alternatywne potoku renderującego.

5.2.6 ft::TextureManager

Ładuje, przechowuje i udostępnia innym obiektom tektury wczytywane z plików. Pozwala przetwarzać pliki graficzne w formatach PCX, BMP i TGA (wyłącznie 24 bitowe). Manager tekstur jest łatwo rozszerzalny i pozwala skorzystać z plików graficznych w innych formatach przez prostą modyfikację jednej metody ft::TextureManager::LoadTexture. Poprzez globalną mapę tekstur eliminuje potrzebę wielokrotnego wczytywania tych samych plików teksturami. Aby korzystać z właściwości tego obiektu musi być aktywny kontekst OpenGL do przetwarzania tekstur (glEnable(GL TEXTURE)).

5.2.7 ft::MenuManager

Zarządza kolekcją obiektów typu ft::MenuItem. Tworzy menu graficzne na podstawie definicji w pliku konfiguracyjnym. Obsługuje komunikaty z zewnątrz od obiektu ft::UpdateManager i z lokalnych obiektów ft::MenuItem oraz generuje komunikat do systemu o wciśnięciu konkretnego przycisku w menu (MSG_MENU_ITEM_SELECTED) dla wszystkich zarejestrowanych obiektów nasłuchujących. Ze względu na interakcję przy pomocy klawiatury i myszy, korzysta z ft::InputManagera przy obsłudze komunikatów z tych urządzeń.

5.2.8 ft::VisualizationManager

Centralny element zarządzania elementami graficznymi sceny. Realizuje komunikację z pozostałymi niegraficznymi elementami systemu. Obiekt ft::VisualizationManager jest odpowiedzialny za renderowanie wszystkich obiektów graficznych typu ft:SceneObject, przy pomocy metody Render3DObjects. Wszystkie obiekty, które mają być automatycznie renderowane muszą być uprzednio zarejestrowane do renderowania metodą ft::VisualizationManager::AddObject.

5.2.9 ft::OGLContext

Tworzy zawartość renderowania (prymitywy graficzne) przy pomocy API OpenGL. Buduje wizualne, trwałe elementy sceny (podłoga, logo), korzysta z tekstur obiektu ft::TextureManager.

5.2.10 ft::Camera

Tworzy cztery rodzaje kamer, oraz aktualizuje widok dla aktywnej kamery. Jest obiektem zarządzanym całkowicie przez ft::CameraManager.

5.3 ft::CameraManager

Zarządza realcjami pomiędzy stworzonymi kamerami i obiektami sceny. Tworzy dla dowolnego obiektu sceny kamerę, której identyfikator odpowiada ID przypisanego obiektu sceny. Przetwarza komunikaty z klawiatury i myszy dotyczące aktywnej kamery. Aktualizuje parametry bieżącej kamery oraz widoku dla kontekstu rederowania ft::VisualizationManager. ft::CameraManager zarządza kolekcją kamer. Do podstawowych operacji należy:

1. Przełączanie bieżącego widoku między zdefiniowanymi kamerami - klawisze [oraz]

- 2. Powiększenie obserwowanego fragmentu klawisz |
- 3. Zmiana rodzaju bieżącej kamery klawisz \

Do przełączania się pomiędzy zdefiniowanymi kamerami w systemie służą klawisze [oraz]. Opcja powiększenia (zoom) ułatwia obserwację szczegółów widoku. Zoom włącza się oraz wyłącza za pomocą jednokrotnego wciścięcia klawisza |. Zmiana rodzaju bieżącej kamery następuje po wciśnięciu klawisza. W systemie zdefiniowano 4 rodzaje kamer:

- 1. Static Camera sztywna kamera bez możliwości poruszania, pozwala tylko na statyczny widok z określonego miejsca
- 2. *ThirdPersonCamera* kamera z pozycji trzeciej osoby. Podąża za celem i nie można nią sterować
- 3. OrbitCamera kamera obraca się wokół punktu celu.
- 4. FlyCamera kamera umożliwia przesuwanie widoku manualnie:
 - (a) Do przodu klawisz w.
 - (b) Do tyłu klawisz s.
 - (c) W lewo klawisz a.
 - (d) W prawo klawisz d.
 - (e) W górę klawisz r.
 - (f) W dół klawisz f.
 - (g) Obrót o 360 stopni (odchylenie) wciśnięty lewy klawisz myszy i przesuwanie jej w poziomie.
 - (h) Obrót w zakresie +-90 stopni w górę i w dół od płaszczyzny bieżącego widoku (nachylenie) wciśnięty lewy klawisz myszy i przesuwanie jej w pionie.

W wypadku, gdy kamera nie jest dowiązana do dynamicznego obiektu sceny, tryb Third-PersonCamera jest dla niej niedostępny. Przykładem tego typu jest główna kamera MainCamera. Obiekt, do którego przypisana jest bieżąca kamera jest oznaczony migającym kwadratem w odpowiednim kolorze - w zależności od rodzaju aktywnej kamery. Dla trybu StaticCamera jest to kolor zielony, dla ThirdPersonCamera kolor pomarańczowy, dla OrbitCamera kolor czerwony oraz kolor jasny niebieski dla trybu FlyCamera.

5.4 CameraConfiguration

Pozwala zmieniać wartości parametrów zdefiniowanych w systemie kamer i umożliwia dostęp do takich konfiguracji przez zdefiniowanie klawisza dostępu. Definicja odbywa się w pliku konfiguracyjnym aplikacji i została opisana rozdziale dotyczącym konfiguraji.

5.5 Renderowanie Sprzętowe

Każdy obiekt typu ft::SceneObject może implementować własne sprzętowe renderowanie przy użyciu języka assemblera ARB: ARB vertex program oraz/lub ARB fragment program. Aby zrealizować sprzętowe renderowanie wybranego obiektu należy:

- 1. Utworzyć pliki z kodem vertex shaderów i pixel shaderów dla fragmentów lub całego obiektu graficznego w katalogu **shaders**. Shadery dla pixel shaderów (fragmentów programy) powinny mieć rozszerzenie *.frag* natomiast dla vertex shaderów (vertex programy) *.vert*.
- 2. Utworzyć w kodzie obiektu graficznego metody do inicjalizacji i wczytywania shaderów oraz rezerwacji pamięci, analogicznie do metod Avatar::InitHardwareAcceleration i Avatar::loadBufferObject.
- 3. Utworzyć w kodzie obiektu graficznego metodę renderującą obiekt przy pomocy sprzętu analogiczną do Avatar::HardwareRenderModelMesh